

Nr 12

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 13 § förordningen den 31 maj 1957 (nr 343) om oljelagring m. m., i vad propositionen hänvisats till lagutskott.

Genom en den 27 februari 1959 dagtecknad proposition, nr 75, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning om ändrad lydelse av 13 § förordningen den 31 maj 1957 (nr 343) om oljelagring m. m.; samt

2) förordning om tillägg till förordningen den 31 maj 1957 (nr 344) om oljeavgift m. m.

Propositionen har hänvisats till bevillningsutskottet, såvitt angår förordningen om oljeavgift m. m., och i fråga om förordningen om oljelagring m. m. till lagutskott. I sistnämnda del har propositionen behandlats av andra lagutskottet.

Det ovan under 1) angivna författningsförslaget är av följande lydelse.

Förslag

till

Förordning

**om ändrad lydelse av 13 § förordningen den 31 maj 1957
(nr 343) om oljelagring m. m.**

Häri genom förordnas, att 13 § förordningen den 31 maj 1957 om oljelagring m. m. skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

13 §.

Under kalenderår, då lagringsskyldig har att hålla lager av olja, skall han, *om hans lagringsskyldighet grundas på 5 §*, varje månad och eljest under januari, april, juli och oktober månader lämna tillsynsmyndigheten uppgift om den mängd olja, tillhörande varje grupp, som han vid utgången av närmast föregående kalen-

(Föreslagen lydelse)

13 §.

Under kalenderår, då lagringsskyldig har att hålla lager av olja, skall han varje månad lämna tillsynsmyndigheten uppgift om den mängd olja, tillhörande varje grupp, som han vid utgången av närmast föregående kalendermånad hade i lager inom riket, så ock om platsen och sättet för oljans förvaring. *Tillsynsmyndigheten*

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

dermånad hade i lager inom riket, så *må dock befria från skyldighet att ock om platsen och sättet för oljans lämna uppgift om förvaringsplatsen.*

Lagringsskyldig, som — — — sådant bränsle.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås sådan ändring av oljelagringsförordningen att lagringsskyldiga förbrukare av olja, liksom övriga lagringsskyldiga, skall lämna uppgift om sina lager månadsvis.

Gällande bestämmelser

För att trygga tillgång inom riket på mineralolja skall säljare och förbrukare av sådan olja här hålla lager därav enligt bestämmelserna i förordningen den 31 maj 1957 (nr 343) om oljelagring m. m.

I 5 § förordningen meddelas bestämmelser angående i vilka fall säljare av mineralolja är lagringsskyldig. I 6 § ålägges förbrukare av mineralolja under vissa omständigheter skyldighet att hålla lager av olja. Storleken av den lagringsmängd som åvilar varje lagringsskyldig bestämmes enligt i 7 § intagna föreskrifter.

Enligt 8 § skall olja, som lagras enligt förordningen, förvaras inom riket på sätt som riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap — vilken myndighet av Kungl. Maj:t förordnats att utöva tillsyn å efterlevnaden av förordningen — finner ur kontrollsynpunkt godtagbart. Vidare inrymmer paragrafen rätt för Kungl. Maj:t att beträffande olja av visst slag förordna, att bestämd del av lagret skall förvaras i bergrum eller på annat sätt, som innefattar skäligt skydd mot förstöring genom bombanfall eller beskjutning.

Jämlikt 13 § första stycket skall lagringsskyldig, om hans lagringsskyldighet grundas på 5 § förordningen, varje månad och eljest under januari, april, juli och oktober månader lämna riksnämnden uppgift om den mängd olja, med viss specifikation, som han vid utgången av närmast föregående kalendermånad hade i lager inom riket, så ock om platsen och sättet för oljans förvaring.

Med stöd av 9 § äger riksnämnden, när skäl är därtill, efter ansökan medgiva dispens helt eller delvis från lagringsskyldigheten ävensom från skyldighet, varom i 8 § stadgas, att ha olja förvarad i bergrum m. m. I förordningen den 31 maj 1957 (nr 344) om oljeavgift m. m. finns bestämmelser meddelade om skyldighet att erlagga oljeavgift, bl. a. då dispens medgives.

Enligt 2 § sistnämnda förordning är lagringsskyldig pliktig att till staten erlägga sådan avgift, om han erhåller dispens från skyldigheten att hålla lager av olja eller att förvara oljelager till viss del i bergrum eller på annat sätt, som innefattar skäligt skydd mot förstöring genom bombanfall eller beskjutning, eller om han, utan erhållen dispens, försummar skyldighet, som nyss sagts.

Promemoria, upprättad inom handelsdepartementet

I en inom handelsdepartementet upprättad *promemoria*, har ifrågasatts viss jämkning av förenämnda bestämmelser om uppgiftsskyldighet för lagringspliktig och om nedsättning och återbäring av oljeavgift. Beträffande uppgiftsskyldigheten anföres i promemorian i huvudsak följande.

Den nuvarande ordningen för avlämnande av lageruppgifter innebär, att lagringsskyldiga säljare skall avlämna uppgifter varje månad och lagringskyldiga förbrukare en gång i kvartalet. Lageruppgifterna är avsedda att ligga till grund för kontrollen över att lagringsskyldigheten fullgöres. Beträffande eldningsolja har Kungl. Maj:t — i enlighet med av 1957 års riksdag godkända riktlinjer rörande beredskapslagring av olja (prop. nr 144, rskr nr 322) — utfärdat föreskrifter, innebärande att de föreskrivna lagren av eldningsolja temporärt får nedbringas med viss mängd per månad under vissa månader av året. För att underlätta kontrollen över att de lagringskyldiga förbrukarna av eldningsolja icke nedbringar sina lager i hastigare takt än vad sålunda får ske, synes det önskvärt att förbrukarna, liksom säljarna, åläggas avgiva månatliga lageruppgifter. En enhetlig uppgiftsskyldighet beträffande lagerhållningen skulle vidare få betydelse även för beräkningen av oljeavgift i vissa fall. Vid försummelse att hålla föreskriven mängd olja i lager skall nämligen enligt 5 § förordningen om oljeavgift, i det fall att bristen yppats genom avgiven lageruppgift, oljeavgift utgå för tiden från och med den kalendermånad, under vilken uppgiften skolat avgivas. Nuvarande ordning för avlämnande av lageruppgifter kan följaktligen i fråga om debiteringen av oljeavgift i vissa fall verka ogynnsammare för säljare än för förbrukare. Denna olikformighet undanröjes, om även förbrukarna åläggas avlämna månatliga lageruppgifter.

I promemorian föreslås vidare, att tillsynsmyndigheten genom ett tillägg till 13 § första stycket förordningen om oljelagring ges befogenhet att medge lagringspliktig befrielse från skyldigheten att lämna uppgift om platsen för oljans förvaring.

Utlåtande över promemorian

Över promemorian har riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap avgivit *utlåtande*, varvid fogats yttranden från Svenska petroleum institutet, Sveriges industriförbund och Svenska stenkolsimportörers förening. Varken riksnämnden eller de nämnda näringsorganisationerna har haft något att erinra mot de i promemorian framförda förslagen.

Vad särskilt angår skyldigheten att lämna uppgift om oljans förvaringsplats har Svenska petroleum institutet understrukit, att den föreslagna jämkningen i bestämmelserna skulle vara av stor praktisk betydelse för oljeföretagen, som därigenom kunde undgå en tidsödande och besvärlig specificering av alla de olika lagerplatser, på vilka olja förvaras.

Departementschefen

Föredragande departementschefen, statsrådet Lange, har anfört:

»Av den inom handelsdepartementet upprättade promemorian framgår, att den nuvarande ordningen för avlämnande av i förordningen om oljelagring föreskrivna lageruppgifter medför vissa olägenheter såväl ur kontrollsynpunkt som med hänsyn till beräkningen av oljeavgift. För undanröjande av dessa olägenheter förordar jag, att lagringsskyldiga förbrukare, såsom föreslagits i promemorian, åläggas samma uppgiftsskyldighet som gäller för lagringsskyldiga säljare.

Vad angår frågan om skyldighet att lämna uppgift om platsen för oljans förvaring är syftet med denna uppgift huvudsakligen att ge en allmän överblick över de samlade lagrens fördelning inom landet. Detta syfte torde i allmänhet tillgodoses i tillräcklig grad, om uppgiften lämnas några gånger om året. Jag förordar därför att i 13 § första stycket förordningen om oljelagring införes en bestämmelse om rätt för tillsynsmyndigheten att medge befrielse från skyldigheten att lämna uppgift om platsen för oljans förvaring.»

Utskottet

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot det till lagutskott hänvisade förslaget och hemställer alltså,

att riksdagen måtte bifalla det genom förevarande proposition, nr 75, framlagda förslaget till förordning om ändrad lydelse av 13 § förordningen den 31 maj 1957 (nr 343) om oljelagring m. m.

Stockholm den 8 april 1959

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL STRAND

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Strand, Axel E. Svensson, Sunne, fru Carlqvist, herrar Åkesson, Magnusson, Thorsten Larsson och Ringaby;

från andra kammaren: herrar Jacobsson i Tobo, Nilsson i Göteborg, fröken Wetterström, herr Carlsson i Bakeröd, fru Sandström, herr Johansson i Södertälje, fru Eriksson i Ängelholm och fru Svensson.